

Bożena Wojnowska

"Problem artysty w powieści Stanisława Ignacego Witkiewicza "622 upadki Bunga", Bożena Wojnowska, "Pamiętnik Literacki" R.LXI (1970) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/39, 221

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ WOJNOWSKA Bożena: Problem artysty w powieści Stanisława Ignacego Witkiewicza "622 upadki Bunga". "Pamiętnik Literacki" R. LXI: 1970 z. 3 s. 39-76.

Analiza powieści Witkiewicza pod kątem ujawnienia stosunku autora do podstawowych propozycji światopoglądu i modelu kulturowego moderny, zwłaszcza - do modernistycznego mitu artysty. Witkiewicz przeprowadza z tym modelem polemikę, która pozostaje wewnątrz dyskutowanego zespołu wartości. Kształtem powieści konstatuje niejako klęskę tych wartości. Ale jednocześnie nie umie im przeciwstawić nic innego. Groteskowość utworu, rodząca się z gry sprzeczności pomiędzy wysuwanymi w nim postulatami a kolejnymi warstwami poetyki, zarysowuje perspektywę nihilistyczną. Stanowi wyraz przeżycia sytuacji, w której niemożliwe staje się zrezygnowanie z uznawanych i głęboko uwewnętrznionych wartości, a jednocześnie z całą siłą narzuca się przeświadczenie, że nie mają one szans realizacji we współczesnym świecie.

BP/39

B.W.

/II/ CHAŁASIŃSKI Józef: Wincenty Witos, chłopski wódz i autorytet, i Stanisław Sikoń, jego wyznawca, we wzajemnych stosunkach. "Przegląd Humanistyczny" R. XIV: 1970 nr 4 s. 23.

Postaci dwu znanych działaczy chłopskich są punktem wyjścia do szerszych rozważań dotyczących procesu przeobrażeń, jakim ulega praca na roli jako współczynnik w narodowym systemie wartości. Pamiętnik Sikonia ilustruje najważniejsze aspekty tego procesu: 1/ wyposażenie chłopca w obywatelskie funkcje polityczne, idące w parze z formowaniem się ideologii ludowej, 2/ przyswajanie przez wieś pozalokalnych form kultury /prasa, książka/, 3/ wytwarzanie się chłopskich autorytetów społeczno-politycznych, moralnych i kulturowych, czego przykładem jest postać Witosy.

BP/39

H.F.